

Varning för aningslös digitalisering av sjukvården - två perspektiv

Dela:

Detta är opinionsmaterial. Åsikterna som förs fram här är upphovsmannens egna.

Svenska Dagbladet publicerade häromdagen en debattartikel med rubriken *"Aningslös syn på digital teknik i sjukvården"*. De fyra författarna kritiserar de orimliga förhoppningar som knyts till e-hälsa (läs: digitalisering) med registrering av ett stort antal uppgifter om enskilda personer i syfte att underlätta egenvård och prevention.

Denna artikel kom av en händelse att publiceras samtidigt med min artikel i Dagens Medicin, *"Sekretessen i fara vid aningslös digitalisering"*.

Dessa två artiklar belyser två perspektiv på *aningslösheten* i den pågående, alltför snabba *"satsningen"* på e-hälsa:

• Orealistiska förhoppningar

Den politiska/administrativa övertron på positiva framtida hälsoeffekter av att samla in stora mängder hälsorelaterade data om enskilda personer kopplat till helt orealistiska uppskattningar om kostnadsbesparingar ("180 miljarder kronor kan sparas till år 2025 genom digital teknik"). Risken är stor att den kliniska kompetensen nedvärderas och successivt urholkas och ersätts av en alltmer teknisk sjukvård som drivs genom algoritmer och checklistor baserade på nationella riktlinjer och standardiserade vårdprogram. En sådan typ av sjukvård är olämplig för merparten av de hälsoproblem som förekommer i befolkningen.

• Risker för sekretess och tystnadsplikt

Det offentliga Sjukvårdssverige har valt att prioritera att offentliga organ får *tillgång* till journaluppgifter på bekostnad av patienternas *personliga integritet*. Placering av känslig personlig hälsoinformation i digitalt format på molnbaserade servrar innebär stora risker för den personliga integriteten. I artikeln i Dagens Medicin ger jag tre exempel som tydligt illustrerar allvaret i situationen:

- Personer med skyddad identitet får ha pappersjournaler
- Hackning
- Outsourcing

Den pågående utvecklingen inom e-hälsa-området innehåller stora inslag av såväl aningslös historielöshet som brist på vetenskapligt kunnande och tänkande för utveckling av vården. It- och e-hälsa-utvecklingen borde ha sin bas på universitet och högskolor och inte inom statliga myndigheter eller landstingens och kommunernas förvaltningar.